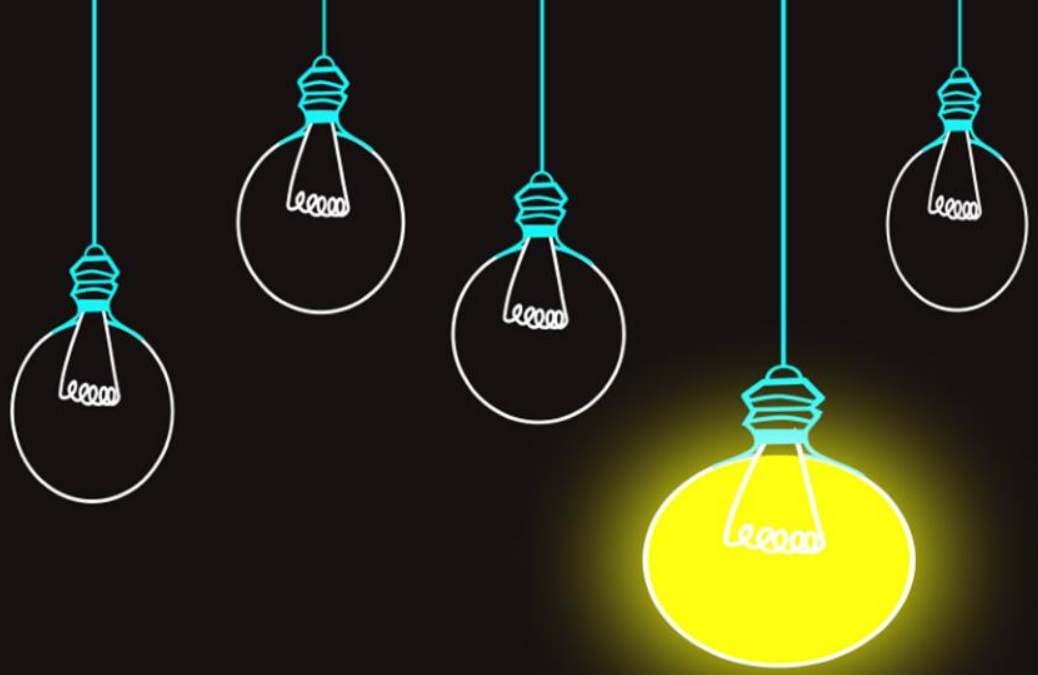

BEST PRACTICE

A normative framework for
optimal health promotion in health system

Prof. Mohammad. Hossain. TAGHDISI

Health Promotion, PhD, Chairman of Iranian Scientific Association of Health Education & Health Promotion Health Education and Promotion Department. Iran University of Medical Sciences, School of Public Health

Best Practice

Best Practices یا تجارب برتر اقدامات دارای شواهد اثربخشی در بهبود سلامت جامعه است که در یک ستینگ خاص اجرا شده و قابل تعمیم و تکرار در دیگر ستینگها می باشد.

روش یا تکنیکی است که (تا این زمان) منجر به بهترین بازده و نتیجه نسبت به سایر روش های موجود شده است و به عنوان یک شاخص در نظام سلامت می تواند استفاده شود.

تجارب برتر دارای واژه های جایگزین می باشد:

Good Practice
Effective Solution
Promising Practice
Innovative Practice

برای معادل فارسی مناسب و ترجمه عبارت **Best practice** شاید بتوان از "برترین روش"، "عملکرد ایده آل" یا روش موفق و نوآوری استفاده کرد. اما نکته مهم آنست که واژه **Practice**، در زبان انگلیسی به معنای "عملی است که بصورت یک روال یا عادت انجام می شود" و زمانی که در کنار **Best** قرار می گیرد، به معنی رویه ای است که تا این زمان منجر به بهترین بازده و نتیجه نسبت به سایر رویه ها شده است و در مفهوم متفاوت با واژه های جایگزین آن بوده و به عنوان یک شاخص تجربه برتر استفاده می شود.

مرجعیت تجارب برتر

چگونه می توان دانش علمی را در عمل اجرا کرد؟

چگونه می توان دانش عملی را بهتر بهره برداری کرد و در عرصه علمی یکپارچه کرد؟

چگونه می توان توجه بیشتری به عوامل محیطی داشته و مسائل مربوط را به سایر ستینگها منتقل نمود؟

چگونه هنجارها، ارزش ها و اصول اخلاقی می توانند چشم انداز بهتری برای نظام سلامت و ارتقاء سلامت جامعه باشد؟

چگونه شفافیت و پاسخگویی در نظام سلامت دیده می شود و چگونه می توان دانش بیشتری از مداخلات بدست آورد؟

اهداف تجارب برتر

- ارائه یک استاندارد حرفه ای با ایجاد پایگاه جامع، تخصصی و سیاسی و استراتژیک.
- ارتقاء شفافیت، درک و هماهنگی تصمیم گیریه‌ها در تمام سطوح فعالیت حرفه ای.
- بهبود مشروعیت و اعتبار فعالیت ها و سرمایه گذاری ها در ارتقاء سلامت و پیشگیری از بیماری‌ها.
- ارتقاء سلامت و پیشگیری در نظام سلامت و دیگر بخش های جامعه .
- ارتقاء انگیزه و تعهد همه افراد درگیر برای تقویت پایگاه اطلاعاتی در ارتقاء سلامت و پیشگیری از بیماری‌ها.
- اقدامات تقویتی که از لحاظ علمی صحیح است، حساس به زمینه ای است که در آن اتفاق می افتد و به سمت آموزش سیستماتیک و مداوم می باشد.

تجارب برتر در ارتقای سلامت

منبع با ارزشی از شواهد مبتنی بر تجربه در مورد بهترین شیوه های اجرای مداخلات در راستای دستیابی به افزایش آگاهی ، تفکر انتقادی، پاسخگویی ، تقویت یادگیری ، اهداف نظام سلامت جامعه است.

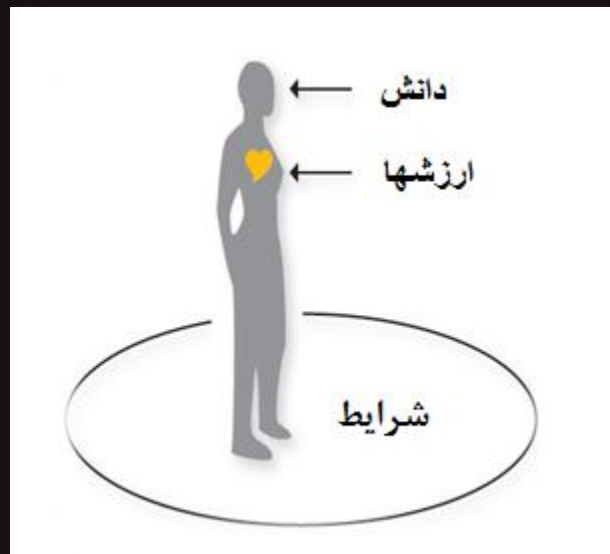
تجارب برتر بطور کلی می تواند شامل یک سیاست، فعالیت، مداخله، رویکرد، برنامه و غیره باشد.

تجارب برتر ارتقای سلامت و پیشگیری از بیماری ها یک چارچوب استاندارد تصمیم گیری و برنامه ریزی، اجرا و ارزشیابی فعالیت ها در نظام سلامت است. که بطور سیستماتیک در فعالیت ها و مداخلات ارتقاء سلامت و پیشگیری بیماری ها ارزشها و اصول سلامت عمومی را در نظر می گیرد، از طریق دانش علمی فعلی و همچنین دانش عملی متخصصین ، با در نظر گرفتن عوامل زمینه ساز مرتبط در راستای دستیابی به اثرات مثبت سلامت حرکت می نماید.

ابعاد چارچوب تجارب برتر در ارتقاء سلامت:

چرخش مکرر سه گام

جزئیات ابعاد تجارب برتر: چرخه دانش و شواهد

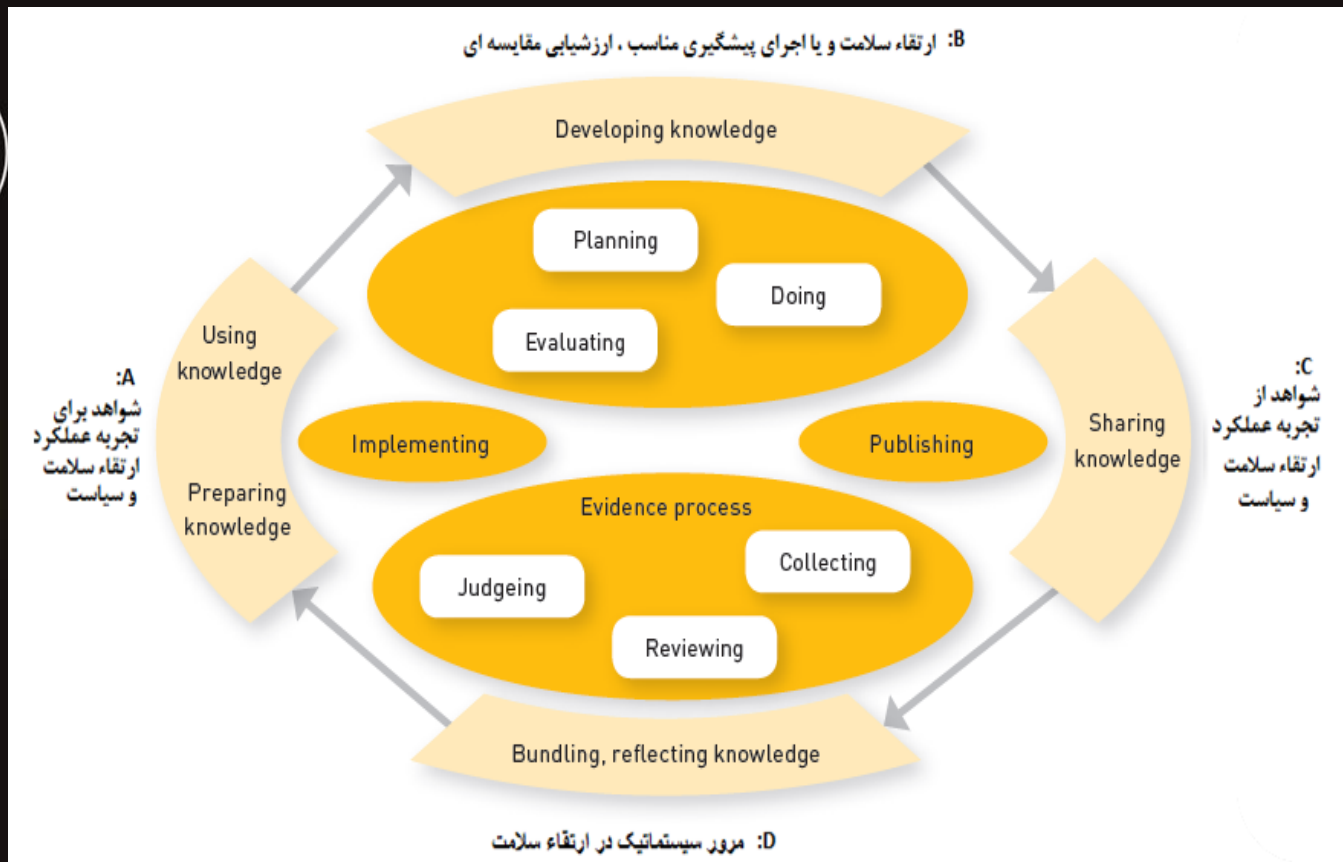
دانش مبتنی بر شواهد در تجربه / سیاست و برعکس

- دانش علمی (تجربی، نظری) مبتنی بر شواهد
- دانش اختصاصی یا دانش ارتقاء سلامت
- دانش غیر اختصاصی یا فرایندی یا ساختاری
- دانش از سوی متخصصان
- طرح دانش در سطوح اجرای سیاست ها

جزئیات ابعاد تجارب برتر: چرخه دانش در ارتقاء سلامت و پیشگیری از بیماریها

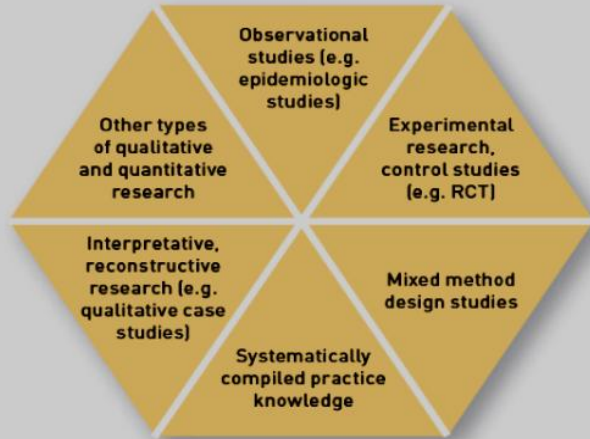

جزئیات ابعاد تجارب برتر: دانش مبتنی بر شواهد

Types of knowledge (scientific knowledge)

1. Evidence

"Types of evidence"

Sources of knowledge

1. Evidence

"Sources of evidence"

- Scientific/research articles (peer reviewed) – from health, educational, social, evaluation, political, management sciences, etc.
- Systematic and narrative reviews

Good evaluation reports; meta-analyses of evaluation reports and studies

Objects of knowledge

1. Evidence

"Objects of knowledge"

- Determinants of health/health resources and their interaction
- Distribution of health/determinants of health in the population
- Effectiveness of interventions/policies; effectiveness models

Effectiveness of interventions/policies

2. Scientific theories

جزئیات ابعاد تجارب برتر:

ارزشها، اصول، استانداردهای اخلاقی در سلامت عمومی و ارتقای سلامت

- ✱ ارزشهای منطبق با اصول منشور اوتاوا
- ✱ حقوق برابر
- ✱ وظایف برابر، مسئولیت مشترک برای سلامت، مسئولیت اجتماعی
- ✱ اجتناب از آسیب رساندن، بهره مندی از مداخلات خوب، احترام به استقلال، عدالت (اصول اخلاقی کلی بهداشت عمومی)
- ✱ شفافیت و پاسخگویی، مشارکت همه جانبه
- ✱ عدالت بهداشتی (تصمیم گیری و اقدامات بر اساس اصول فرصت برابر و عدالت)
- ✱ پایداری:

الف) در اقدامات و یا بدست آوردن تغییرات مثبت در ارتقاء سلامت پس از دوره تامین مالی اولیه
ب) تحت تاثیر فعالیت های اجرا شده در یک شرایط اجتماعی به معنای مفهوم توسعه پایدار برای ارتقاء سلامتی به ویژه

- ✓ توجه به عوامل تعیین کننده سلامت و سلامت (سالوتوژنز به جای پاتوژنز)
- ✓ توانمندسازی
- ✓ مشارکت

جزئیات ابعاد تجارب برتر: context

تمرکز بر "سلامت عمومی جدید"، به ویژه ارتقاء سلامت در شرایط اجتماعی - فرهنگی نظام سلامت

از آنجایی که مداخلات به عوامل تعیین کننده سلامت اشاره می کنند، به عنوان مثال در اصلاح الگوهای رفتاری فردی و شرایط اجتماعی، بسیار مهم است که هر زمان که فرآیندهای تصمیم گیری و مداخلات آغاز می شود، عوامل زمینه ای را با توجه به سطوح آن در نظر بگیریم.

شاخص های تجارب برتر در ارتقاء سلامت

- چه چیزی بر سلامت تاثیر می گذارد؟
- برای چه کسانی و تحت چه شرایطی بر سلامتی موثر است؟
- چکار باید بکنیم و چرا؟
- چگونه می توانیم این کار را انجام دهیم؟
- چه تغییراتی انجام دادیم؟
- چه دستاوردهایی خواهیم داشت؟
- دانش در مورد عوامل تعیین کننده سلامت
- دانش در مورد گزینه های مداخله
- انتخاب مداخله بسته به زمینه و بر اساس هنجارها و ارزش ها
- اجرا در شرایط خاص
- دانش در مورد اثربخشی مداخلات
- دانش در مورد اجرا و بهره وری

معیارهای تجربه برتر

ارزشیابی

ارزیابی
سازگاری و تطابق
کیفیت شواهد
منابع
دستاوردها
ترجمان دانش

نتایج

اثربخشی
پیامدهای مثبت
کارآمدی
پایداری

فرایند

مشارکت اجتماعی
مشارکت ذینفعان
اخلاق مداری
قابلیت تعمیم
جامعیت مداخله
تئوری های آموزشی
رویکرد
استراتژی مداخلات
تکنیکهای ارتباطی

محتوا

مبتنی بر شواهد
مبتنی بر دانش
جدید و نوآورانه

زمینه

عنوان تجربه
تمرکز مداخله
دامنه
مرتبط بودن
ارزشها و هنجارها

جایگاه تجارب برتر ارتقاء سلامت در نظام سلامت

- پشتیبانی و اطمینان از اقدامات و فعالیت های بهینه

- ارائه واکنش کافی و شفاف و مورد نیاز "مبتنی بر شواهد" و توسعه کیفیت در نظام سلامت

- ارائه دلایل قابل درک برای استانداردهای با کیفیت بالا، برای همه متخصصان نظام سلامت

- هدایت و حمایت از کار حرفه ای تمام متخصصان و تصمیم گیرندگان مهم در نظام سلامت در تصمیم گیری و همچنین در برنامه ریزی، اجرا و ارزشیابی فعالیت های آنها.

موفق باشید...

THE LANCET

"The systematic neglect of culture in health and health care is the single biggest barrier to the advancement of the highest standard of health worldwide."